

gemeente
Neder-Betuwe

Derde bestuursrapportage 2019

Gemeente Neder-Betuwe

- Dodewaard.
- Echteld.
- IJzendoorn.
- Kesteren.
- Ochten.
- Opheusden.

Opheusden,

**Behandeling gemeenteraadsvergadering
van 12 december 2019**

Inhoudsopgave

VOORWOORD VAN HET COLLEGE	3
LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING BESTUURSRAPPORTAGE	4
FINANCIËLE POSITIE	6
INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN	7
VOORTGANG REALISATIE PROGRAMMA'S	9
PROGRAMMA 1: BESTUUR EN DIENSTVERLENING	10
PROGRAMMA 2: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	11
PROGRAMMA 3: FYSIEKE LEEFOMGEVING.....	12
PROGRAMMA 4: ECONOMIE.....	18
PROGRAMMA 5: WMO, JEUGD EN PARTICIPATIEWET	20
PROGRAMMA 6: ONDERWIJS, SPORT EN WELZIJN.....	22
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, OVERHEAD, VPB EN ONVOORZIEN	26
VOORTGANG REALISATIE PARAGRAFEN	30
PARAGRAAF 1: LOKALE HEFFINGEN	30
PARAGRAAF 2: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	30
PARAGRAAF 3: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	30
PARAGRAAF 4: FINANCIERING	30
PARAGRAAF 5: VERBONDEN PARTIJEN	30
PARAGRAAF 6: GRONDBELEID	30
PARAGRAAF 7: BEDRIJFSVOERING	30
TOTAALOVERZICHT VAN FINANCIËLE AFWIJINGEN PER PROGRAMMA	31
BESLUITVORMING	32
BIJLAGE	33
1: BEGROTINGSWIJZIGING	33
2: STAND VAN ZAKEN BEZUINIGINGEN	34

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Op basis van de financiële ontwikkelingen die in deze bestuursrapportage zijn opgenomen is er sprake van een positieve bijstelling van de financiële positie voor het jaar 2019 met een bedrag van € 36.017.

Op basis van de besteding van de budgetten tot de maand oktober van 2019 moet het geraamde nadelig saldo van € 391.318 gebaseerd op de door u vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met oktober 2019 en de concept begrotingswijzigingen worden bijgesteld naar een nadelig saldo van € 355.301.

Een aantal ontwikkelingen leiden tot de financieel nadelige prognose die in deze bestuursrapportage wordt gepresenteerd. Zo is er een nieuwe CAO tot stand gekomen die zorgt voor een aanzienlijke verhoging van de salarissen en werkgeverslasten. Deze kunnen niet allemaal worden gedekt door de stelpost loonstijgingen. Tevens is, door een toename van het aantal aanvragen voor vergunningen, de inzet van de ODR hoger dan vooraf begroot. Dit leidt tot hogere kosten, echter zal een deel van deze onvoorziene kosten kunnen worden opgevangen door een toename inkomsten leges. Daarnaast zijn er nog afwijkingen in het begrote resultaat door effecten van de mei- en septembercirculaire waar u reeds over bent geïnformeerd. Verder zijn er noodzakelijke stortingen gedaan in de reserves ABC Laanboomgebouw en Bovenwijkse voorzieningen.

Wij wensen u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Neder-Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.S. Stam

A.J. Kottelenberg

LEESWIJZER OPBOUW EN INDELING BESTUURSRAPPORTAGE

Opbouw en indeling van de bestuursrapportage

Met deze bestuursrapportage informeren wij de raad over de verwachte afwijkingen per 1 oktober 2019 - zowel beleidsmatig als financieel - ten opzichte van de vastgestelde begroting 2019, inclusief goedgekeurde begrotingswijzigingen.

De indeling van deze bestuursrapportage sluit aan op de begroting 2019. Deze bestaat uit een voorwoord van het college, overzichten van de financiële positie, incidentele verbeteringen of verslechtingen, structurele verbeteringen of verslechtingen, overige kleine verschillen en de beleidsmatige en financiële verantwoording.

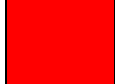
Betekenis en toepassing van de kleuren

In deze bestuursrapportage wordt het stoplichtenmodel gebruikt om de realisatie van het beleid aan te geven. Per programmaonderdeel stellen we de volgende vragen ten aanzien van resultaat, tijd en middelen:

Resultaat: Is het gelukt om de beleidsinhoudelijke afspraken te realiseren of ligt de realisatie op schema?
Tijd: Is het gewenste (deel)resultaat gerealiseerd of ligt de realisatie op schema?
Middelen: Zijn de toegekende middelen toereikend?

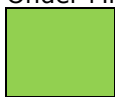

Resultaat en Tijd

Onder Resultaat en Tijd is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

	Het resultaat wordt behaald en de uitvoering verloopt volgens planning.
	Het resultaat wordt deels behaald en de uitvoering verloopt niet geheel volgens planning. Beleidsmatige toelichting waarom het resultaat deels wordt behaald vindt plaats bij het thema zelf.
	Het resultaat wordt niet behaald en de uitvoering verloopt niet volgens planning. Beleidsmatige toelichting waarom het resultaat niet wordt behaald vindt plaats bij het thema zelf.

Middelen

Onder Middelen is de betekenis van de antwoordkleuren als volgt:

	De uitvoering van het resultaat wordt binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd.
	De uitvoering van het resultaat wordt naar alle waarschijnlijkheid niet binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd. Het budget dreigt te worden overschreden.
	De uitvoering van het resultaat wordt niet binnen het beschikbaar gestelde budget uitgevoerd. Het budget is overschreden. Financiële toelichting van de afwijking vindt plaats per taakveld bij het onderwerp 'Wat mag het kosten?'

Ontwikkelingen sinds de tweede bestuursrapportage helder in beeld

Om de verschillen met de eerste en de tweede bestuursrapportage 2019 in één oogopslag inzichtelijk te maken, gebruiken we de symbolen ▲ (verbetering) en ▼ (verslechtering). Alle vlakjes zonder één van beide symbolen zijn nieuwe ontwikkelingen na een eerdere bestuursrapportage in 2019 of er heeft een wijziging plaatsgevonden in de toelichting t.a.v. een eerdere bestuursrapportage in 2019

	Sinds de tweede bestuursrapportage is er vooruitgang geboekt (van rood/oranje naar groen of van rood naar oranje).
--	--

	Sinds de tweede bestuursrapportage is er achteruitgang geboekt (van groen naar oranje/rood of van oranje naar rood).
---	--

Investerings

Conform het stoplichtmodel wordt aangegeven of er in resultaat/tijd of in middelen meer dan €25.000 afgeweken wordt.

Financiële afwijkingen groter dan € 25.000

Per programma op taakveldniveau worden de afwijkingen van de derde W-vraag ('Wat mag het kosten?') in een tabel weergegeven en daaronder, voor zover de bedragen groter zijn dan € 25.000, kort toegelicht. Dit geldt ook

voor de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de reserves. Afwijkingen kleiner dan € 25.000 op taakveldniveau worden per programma getotaliseerd in overige kleine verschillen. Ook wordt inzicht gegeven in de stand van het budget onvoorziene uitgaven.

Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt alleen in de begroting en in de jaarstukken gerapporteerd. Wel wordt over belangrijke actuele ontwikkelingen in de paragrafen gerapporteerd.

De bestuursrapportage wordt afgesloten met een totaaloverzicht van de financiële afwijkingen per programma, de besluitvorming en de begrotingswijziging.

FINANCIËLE POSITIE

Na verwerking van de ontwikkelingen uit deze bestuursrapportage ziet de financiële positie er als volgt uit:

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE 2019-2023					
	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2019	2020	2021	2022	2023
Financiële positie 2019-2023 Begroting 2019 en Begroting 2020 meerjarenraming 2021-2023, inclusief vastgestelde begrotingswijziging	278.777	-310.473	-182.005	-79.797	-132.403
Doorwerking financiële effecten concept begrotingswijzigingen (2019 en 2020)	112.541	301.287	301.287	301.287	301.287
Financiële effecten derde bestuursrapportage 2019	-36.017	-110.816	-63.060	-357.153	-298.573
Financiële positie 2019-2023 inclusief derde bestuursrapportage 2019	355.301	-120.002	56.222	-135.663	-129.689
+ = tekort - = overschot					

INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden hoofdzakelijk veroorzaakt door:						
Incidentele Ontwikkelingen	Programma	2019	2020	2021	2022	2023
Crisisbeheersing en brandweer	2	0	0	0	0	0
Verkeer en vervoer budget van 2020 naar 2019 (AR)	3	150.000	-100.000	0	0	0
Riolering	3	0	0	0	0	0
Milieubeheer	3	180.000	70.000	0	0	0
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3	-230.781	0	0	0	0
Wonen en bouwen	3	-149.500	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4	-107.336	0	0	0	0
Begeleide participatie	5	-180.000	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen 18+	5	180.000	0	0	0	0
Effecten Meicirculaire 2019	5	1.318.219	0	0	0	0
Treasury	7	25.760	0	0	0	0
Belasting overige	7	-23.000	0	0	0	0
Algemene uitkering (Meicirculaire)	7	-1.293.051	0	0	0	0
Overige baten en lasten	7	89.508	0	0	0	0
Storting en onttrekking reserve Bovenwijkse voorzieningen	R	170.781	0	0	0	0
Storting en onttrekking reserve Fonds Ruimtelijke Investerings	R	-30.000	0	0	0	0
Storting reserve Kapitaallasten Bovenwijkse Voorzieningen en Fonds Ruimtelijke Investerings	R	90.000	0	0	0	0
Storting Reserve ABC Laanbouwgebouw	R	107.336	0	0	0	0
Milieubeheer overhevelen budget van 2019 naar 2020 (AR)	R	70.000	-70.000	0	0	0
I&A programmagids overhevelen budget van 2019 naar 2020 (AR)	R	123.200	-123.200	0	0	0
Verkeer en vervoer budget van 2020 naar 2019 (AR)	R	-100.000	100.000	0	0	0
Totaal		391.136	-123.200	0	0	0
+ is tekort, - is overschot						
De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:						
Structurele Ontwikkelingen	Programma	2019	2020	2021	2022	2023
Effecten Cao Gemeenten 2019-2020	1	4.476	18.207	32.667	32.667	32.667
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3	-41.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Effecten Cao Gemeenten 2019-2020	3	34.534	144.760	183.250	183.250	183.250
Effecten Septemercirculaire 2019	5	-2.801	-48.896	-11.513	-9.641	-11.222
Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020	5	1.751	83.634	136.417	136.417	136.417
Overhead	7	-258.713	140.602	143.443	130.132	130.132
Algemene uitkering (Septemercirculaire)	7	-178.544	-436.290	-667.823	-954.608	-898.635
Totaal		-440.297	-86.983	-172.559	-470.783	-416.391
+ is tekort, - is overschot						
De verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie veroorzaakt door overige kleine verschillen.						
Structurele Ontwikkelingen	Programma	2019	2020	2021	2022	2023
Verschillen < € 25.000 programma Bestuur en Burger	1	46.023	-6.679	17.312	17.468	17.685
Verschillen < € 25.000 programma Openbare Orde en Veiligheid	2	0	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 programma Fysieke Leefomgeving	3	-30.386	-4.300	-14.300	-14.300	-14.300
Verschillen < € 25.000 programma Economie	4	37.582	30.000	30.000	30.000	30.000
Verschillen < € 25.000 WMO, Jeugd en Participatiewet	5	-1.010	0	0	0	0
Verschillen < € 25.000 Onderwijs, Sport en Welzijn	6	-31.105	-8.775	-8.788	-8.789	-8.770
Verschillen < € 25.000 Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien	7	21.340	79.121	85.275	89.251	93.203
Verschillen < € 25.000 mutaties in Reserve	R	-29.300	10.000	0	0	0
Totaal		13.144	99.367	109.499	113.630	117.818
Totaal		-36.017	-110.816	-63.060	-357.153	-298.573
+ is tekort, - is overschot						

VOORTGANG REALISATIE PROGRAMMA'S

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Programma 2: Openbare orde en Veiligheid

Programma 3: Fysieke Leefomgeving

Programma 4: Economie

Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatie

Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn

Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en Onvoorzien

Programma 1: Bestuur en dienstverlening

Missie

Wij hebben te maken met een veranderende samenleving die voortdurend in beweging is. Dat betekent ook dat wij de samenleving in een eerder stadium betrekken bij ontwikkelingen en kansen die op ons afkomen. Bestuur en organisatie staan ten dienste van de inwoners. We redeneren 'van buiten naar binnen'. Onze bestuurders en medewerkers staan met beide benen in de maatschappij, zodat zij inwoners en maatschappelijke partners op serieuze wijze kunnen betrekken bij voor hen belangrijke vraagstukken. Wij informeren onze inwoners goed en tijdig over het gemeentelijke beleid. Wij voeren onze taken snel, adequaat, klantgericht en klantvriendelijk uit. De wensen van onze inwoners en onze wettelijke taken zijn het uitgangspunt van onze dienstverlening. Kernwaarden die belangrijk zijn voor onze dienstverlening zijn: interactiviteit, pro-activiteit, betrouwbaarheid en persoonlijk contact. Waar het voor het bereiken van onze lokale ambities nodig is om met andere overheden samen te werken, doen wij dat op een slimme manier. Wij zien de gemeenschappelijke regelingen die voor ons taken uitvoeren als een verlengstuk van de gemeente; zij verdienen serieuze aandacht, sturing en waardering.

Thema's

Geen afwijkingen t.o.v. 1^e en 2^e bestuursrapportage.

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000) per taakveld		2019	2020	2021	2022	2023
a	Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020	4.476	18.207	32.667	32.667	32.667
b	Overige kleine verschillen	46.023	-6.679	17.312	17.468	17.685
Totaal		50.499	11.528	49.979	50.135	50.352

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020 (nadeel € 4.476 in 2019 oplopend naar € 32.667 in 2023)

De onderhandelaars van de VNG en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over de Cao Gemeenten. De cao heeft een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De opbouw van de structurele loonsverhoging ziet er als volgt uit: per 1 oktober 2019 worden de salarissen met 3,25% verhoogd. Per 1 januari, 1 juli en 1 oktober 2020 volgt wederom een verhoging van de salarissen met 1%. De totale financiële effecten van deze nieuwe Cao, € 104.346 in 2019 oplopend naar € 441.512 in 2023, worden meerjarig verwerkt in de begroting ten laste van de stelpost loonstijging. Gezien de relatief korte looptijd van deze Cao en een totale loonstijging van ruim 6% is de stelpost loonstijging 2020 in de begroting niet toereikend. Het nadeel wordt ten laste gebracht van de financiële positie en is verdeeld over de diverse programma's. Het financiële effect voor programma 1 betreft een nadeel van € 4.476 in 2019 oplopend naar een nadeel van € 32.667 in 2023.

b. Overige kleine verschillen (nadeel 2019 € 46.023 aflopend naar € 17.685 in 2023)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investeringen

Geen investeringen opgenomen onder programma 1.

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves te melden.

Programma 2: Openbare orde en veiligheid

Missie

Neder-Betuwe is een gemeente waar iedereen zich veilig voelt met een lokale overheid die zich daarvoor aantoonbaar inzet. Spelregels en grenzen zijn helder. Er wordt snel en merkbaar opgetreden tegen overlast en criminaliteit. We stimuleren burgers, bezoekers, ondernemers en veiligheidspartners om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid binnen de gemeente.

Thema's

Geen afwijkingen t.o.v. 1e en 2e bestuursrapportage.

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Openbare orde en veiligheid						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000) per taakveld		2019	2020	2021	2022	2023
a	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0
Totaal		0	0	0	0	0

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Crisisbeheersing en brandweer (budgettair neutraal)

Voor het opruimen van explosieven is in deze rapportage een raming voor de lasten en baten opgenomen van € 330.000. Deze raming is gebaseerd op de werkelijkheid over de afgelopen jaren. Het betreft een budgettair neutrale verwerking.

Investerings

Geen investeringen opgenomen onder programma 2.

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves te melden.

Programma 3: Fysieke leefomgeving

Missie

Neder-Betuwe is een veilige, schone, aantrekkelijke en gevarieerde gemeente en bekend als hét laanboomcentrum van Nederland respectievelijk Europa. Wij werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, vitale gemeente. We streven naar een evenwichtige ruimtelijke ordening waarbij we landschappelijke waarden behouden. De woningvoorraad is kwalitatief op orde en deze stemmen we voortdurend af op de behoefte. Nieuwe kansen en ontwikkelingen grijpen we aan om de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten te versterken.

Thema's

3.1 Agro Business Centrum (ABC)

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Realisatie van het ABC.

- Planvorming en investeringsscenario's voor de hoofdontsluiting van het ABC (als deel van de randweg/rondweg Opheusden) **(2018-2019)**.
Wegtracés voor hoofdontsluiting van het ABC (is tevens de rondweg Opheusden) zijn in studie en rekenen we door. Op een later tijdstip leggen we de varianten aan de raad voor;
- Planvorming volgende fases van het ABC binnen de kaders van de Structuurvisie ABC **(2018 e.v.)**.
Voor fase 2 en verder van het ABC schetsen we de eerste stedenbouwkundige structuren. Dit bepaalt mede de verhouding openbare ruimte en uitgeefbare meters en daarmee de plan economische haalbaarheid ervan;
- Nota Kostenverhaal 2.0 is uitgewerkt als uitwerking voor het van de realisatie van de nieuwe openbare ruimte, grondinbreng, plankosten voor de volgende fases van het ABC.
- Ontwikkeling en bouw van het Laanboomhuis samen met TCO **(2019)**.
TCO en gemeente zijn drukdoende het programma van eisen voor het laanboomhuis af te ronden en deze met een uitvraag in de markt uit te zetten bij aannemers voor een inschrijving met ontwerp en prijs. Het bestemmingsplan voor de laanboomhuiskavel is in voorbereiding;
- Uitgeven laatste gemeentegronden in fase 1 ABC in Opheusden als bedrijfskavel (2019).
Tussen de percelen van Handelsbedrijf Van Tuijl en Transportbedrijf Kegelaar resteert nog één bouwkaavel die de gemeente voor juni 2019 uitgeeft als bedrijfskavel;
- Organische gebiedsontwikkeling van het ABC door de ontwikkeling van diverse bedrijfsperven in eigendom van derden.
Westelijk van de Pijenkampseveldweg liggen meerdere potentiële bedrijfskavels van derden. Met hen overleggen we over de gewenste verkaveling.

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
▼		<ul style="list-style-type: none">• <u>Laanboomhuis (tijd)</u>: De afronding van het maken van goede afspraken met TCO over de ontwikkeling van het Laanboomhuis nemen meer tijd in beslag. Verwachting is dat de overeenkomst in Q4 2019 ondertekend wordt, zodat de vergunningprocedure in Q1 2020 kan worden doorlopen, gevolgd door start bouw.• <u>Laatste gemeentekavel fase 1 ABC (tijd)</u>: Deze kavel is niet voor juni 2019 uitgegeven. Momenteel lopen gesprekken met geïnteresseerden voor deze kavel. Verwachte verkoop in 2020.

3.2 Openbaar groen en Groenplan

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

- Monitoren beheer en onderhoud Avri op basis van actuele werkprogramma (DVO);

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
	▼	<p>Uitvoering vindt plaats overeenkomstig de afgesproken beeldkwaliteiten en frequenties en daarmee het gemeentelijk beleid.</p> <p>Gebleken is echter wel, dat het hiervoor beschikbare budget onvoldoende is. In het voorjaar van 2019 heeft Avri alle werkzaamheden met betrekking tot het maaien van gazons, beheer bermen en watergangen, machinaal knippen hagen, onkruidbestrijding op verharding et cetera aanbesteed. Voor structureel extra budget is een separaat voorstel aan de raad voorbereid (raad 8 november 2019).</p> <p>Het door Avri IBOR tijdig signaleren van en anticiperen op financiële afwijkingen alsmede de tijdige terugkoppeling hierover naar de gemeente laat dit jaar nog te wensen over.</p>

3.3 Duurzaamheid hoog in het vaandel/Energietransitie

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Inzetten op duurzaamheid met oog voor overlast en leefbaarheid voor inwoners

- Integraal uitvoeren van acties en afspraken Uitvoeringsprogramma Klimaatnota met betrekking tot doelstellingen voor Energietransitie;
- Uitvoering geven aan maatregelen voor klimaatadaptatie uit geactualiseerd GRP ter voorkoming van schade als gevolg van wateroverlast;
- Werken aan bewustwording, draagvlak en eigen verantwoordelijkheid inwoners en bedrijven voor toepassing alternatieve vormen van duurzame / hernieuwbare energie;
- Inzetten op een gasarme maatschappij. Alternatieven maatregelen toepassen;
- Planmatig vervolg geven aan verdere verduurzaming openbare verlichting.

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
▼		<p>In 2019 zijn zaken geprioriteerd en is het accent gelegd op de Energietransitie. Niet alle uitvoering is gestart en daarnaast hebben sommige projecten vertraging opgelopen. Het traject voor Warmte transitievisie wordt in 2020 gestart evenals enkele projecten voor de energietransitie. De in 2019 beschikbare en overgebleven middelen worden daarvoor in 2020 aangewend.</p>

Verbonden Partijen

Afvalverwijdering Rivierenland (Avri)

Welke beleidsdoelstellingen gaat de verbonden partij voor ons bereiken en wat gaat de verbonden partij hiervoor doen?

Wat willen we bereiken:

- Doelstelling voor de afvalinzameling vanaf 2019 is maximaal 75 kg restafval per persoon per jaar. Na invoering wordt de buitenruimte niet meer dan nu belast met dumpingen. Grondstoffen worden zo schoon mogelijk ingezameld en, tegen een zo gunstig mogelijke prijs, commercieel vermarkt.
- We zorgen dat we alle inwoners worden meegenomen in de communicatie en streven naar draagvlak bij onze inwoners. We sturen daarbij nauwlettend op mogelijke tekortkomingen van dit systeem om problemen daarmee snel op te lossen. Voor de buitenruimte zorgen we voor voldoende toezicht.

Verantwoording/ voortgang	Toelichting
▲	<p>De nieuwe wijze van afvalinzameling is op 1 juli 2019 van start gegaan. Nagenoeg alle geplande ondergrondse containers zijn geplaatst. In sommige gevallen is voorzien in (tijdelijke) alternatieven zoals het semi-ondergronds of bovengronds realiseren van de containers.</p> <p>Bovengenoemde prognose van 75 kg restafval als gevolg van het uitstel tot 1 juli 2019 van de nieuwe wijze van inzameling is bijgesteld voor de eerste helft van 2019 tot 100 kg restafval per persoon en voor de tweede helft op 60 kg. Structurele effecten als gevolg van de nieuwe inzamelwijze zijn op dit moment nog niet inzichtelijk gezien de korte tijd en daardoor beperkte meetgegevens.</p> <p>De regionale doelstelling van 75 kilo restafval per persoon in 2020 wordt naar verwachting behaald.</p> <p>Er is door Avri rondom de implementatie intensief ingezet op communicatie. De handavingsinzet is in het begin gericht op het informeren van inwoners en daarna op handhaving volgens het Actieplan Handhaving 'Afval scheiden heel gewoon' 2019.</p>

Omgevingsdienst Rivierenland

Welke beleidsdoelstellingen gaat de verbonden partij voor ons bereiken en wat gaat de verbonden partij hiervoor doen?

Een gezonde, veilige, leefbare en duurzame leefomgeving.

- Vergunningverlening Wabo
afhandelen aanvragen omgevingsvergunningen binnen de wettelijke termijnen en beoordelen meldingen op juistheid en volledigheid.
- Toezicht en handhaving Wabo
zorg dragen voor naleving van de wettelijke voorschriften overeenkomstig het regionale VTH-beleid (VTH = Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving).
- Advisering
verstrekken advies op het gebied van geluid, bodem, lucht, monumenten, archeologie en externe veiligheid en afhandelen handhaving-, bezwaar- en beroepszaken overeenkomstig het regionale VTH beleid.
- Stelseltaken (ketenbeheer)
voldoen voor wat betreft ketentoezicht (asbest- en grondstromen, afval en afvalstromen) aan de kwaliteitscriteria. De Gelderse uitvoering van ketentoezicht landelijk op de kaart zetten samen met de zeven Gelderse omgevingsdiensten en de ketenpartners.

Verantwoording/ voortgang	Toelichting
▲	<p>Aan de VTH-taken (vergunningen, toezicht en handhaving) wordt kwalitatief goed invulling gegeven. De uitvoering vindt gemiddeld plaats binnen de afgesproken kengetallen.</p> <p>Wel worden er meer aanvragen Omgevingsvergunning activiteit bouwen ingediend dan geprognostiseerd. Inherent hieraan wordt tevens meer bouwtoezicht uitgevoerd. De ingediende meldingen en klachten leiden tussentijds tot een grotere tijdsbesteding dan verwacht. Verder zijn er meer adviesverzoeken aan de orde dan begroot en meer juridische procedures (handhaving, bezwaar en beroep).</p>

Tegelijkertijd zorgt de toename van de bouw-gerelateerde taken ook tot hogere legesinkomsten dan begroot. Hoewel voornoemde taken zich in kwantitatieve zin voor het resterende deel van het jaar moeilijk laten voorspellen ziet het er naar uit dat hiermee de meerkosten kunnen worden gecompenseerd.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Fysieke leefomgeving						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000) per taakveld		2019	2020	2021	2022	2023
a	Verkeer en vervoer	150.000	-100.000	0	0	0
b	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-41.000	11.000	11.000	11.000	11.000
c	Riolering	0	0	0	0	0
d	Milieubeheer	180.000	70.000	0	0	0
e	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-230.781	0	0	0	0
f	Wonen en bouwen	-149.500	0	0	0	0
g	Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020	34.534	144.760	183.250	183.250	183.250
h	Overige kleine verschillen	-30.386	-4.300	-14.300	-14.300	-14.300
Totaal		-87.133	121.460	179.950	179.950	179.950

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Verkeer en vervoer (nadeel 2019 € 150.000, voordeel in 2020 € 100.000)

Wegenbeheer; Bij de vaststelling van de jaarstukken 2018 heeft u een motie "Wegenbeheerplan" aangenomen. Door nu de jaarlijkse storting in de voorziening wegen te verhogen met € 50.000 is de voorziening toereikend en is het beheerplan financieel op orde. Het structurele nadeel vanaf 2020 is verwerkt in de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

Principebesluit rondweg Opheusden; Voor de in 2019 gemaakte kosten en nog in 2019 te maken kosten, stellen wij voor om in 2019 een budget van € 100.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag in 2019 ten laste te brengen van de algemene reserve. Hier tegenover staat dat het komende budget welke bij begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 beschikbaar is gesteld, verlaagd kan worden met hetzelfde bedrag. De in 2020 geraamde onttrekking uit de algemene reserve met € 100.000 wordt verlaagd. De financiële consequenties zijn in deze bestuursrapportage verwerkt en is budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met de opgenomen incidentele mutaties in de algemene reserve.
(opgenomen bij het onderwerp algemene dekkingsmiddelen)

b. Openbaar groen en (openlucht) recreatie (voordeel 2019 € 41.000 en vanaf 2020 nadeel € 11.000)

Groenstroken; De opbrengst grondverkoop groenstroken laten een extra voordeel zien van € 82.000. Daar tegenover staat dat de kosten inhuur van externe medewerker door een nieuwe aanbesteding vanaf 2019 € 11.000 meer gaan kosten dan geraamd. Incidenteel is er voor 2019 een voordeel te melden op deze verkopen van € 82.000 tegenover dit voordeel staat een structureel nadeel van € 11.000.

Dorpsommetjes 2019; In 2018 zijn bedragen ontvangen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft hier een bijdrage Dorpsommetjes 2019 € 30.000 en deze te onttrekken uit de reserve fonds ruimtelijke investering. Derhalve is deze mutatie budgettair neutraal en dient u dit in relatie te zien met de opgenomen mutatie in reserve fonds ruimtelijke investering.

c. Riolering (budgettair neutraal)

Riolering onderzoek indirecte lozing; De gemeente heeft in het tweede kwartaal onderzoek verricht naar overbelasting van de rioolwaterzuivering in het kader van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Het doel is om de veroorzakers op te sporen en vervolgens handhavend op te treden. De kosten voor het onderzoek waren voor een gering bedrag in het GRP begroot, echter vanwege de omvang en aard van het onderzoek onvoorzien hoger € 41.668. Deze kosten worden incidenteel uit de voorziening riolering onttrokken. Per saldo is dit budgettair neutraal.

d. Milieubeheer (nadeel 2019 € 180.000, nadeel 2020 € 70.000)

Warmtetransitie; Voor dit jaar is een grote uitgave begroot voor uitbesteding van een planonderzoek "Warmtetransitie". De prioriteit voor het duurzaamheidsprogramma is voor 2019 na bestuurlijke afstemming gelegd op de Energietransitie. Daardoor heeft dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag € 30.000 in 2019 vrij te laten vallen en beschikbaar te stellen voor uitgaven in 2020. Deze overheveling werkt per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met de opgenomen incidentele mutaties onder de algemene reserve.

Energietransitie; Door vertraging in de projecten resteert een bedrag van € 40.000. In 2019 was het de bedoeling om het bedrijfsleven te verbinden aan de energietransitie. De geagendeerde projecten zijn nog onvoldoende in uitvoering gebracht mede door enkele personeelsontwikkelingen zowel intern als bij de externe partijen. Het is de bedoeling om deze projecten alsnog in 2020 aan te pakken. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag in 2019 vrij te laten vallen en beschikbaar te stellen voor de uitgaven in 2020. Deze overheveling werkt per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met de opgenomen incidentele mutaties onder de algemene reserve.

Bijdrage Omgevingsdienst Rivierenland (ODR); De ODR voert de vergunning, toezicht en handhavingswerkzaamheden uit voor de gemeente Neder Betuwe. Doordat er meer aanvragen worden ingediend dan verwacht is de inzet van de ODR hoger dan opgenomen in het vastgestelde werkprogramma ODR 2019. Op basis van extrapolatie verwachten we daardoor een overschrijding van € 250.000. Deze meerkosten worden naar verwachting gecompenseerd door hogere legesinkomsten (zie punt f).

e. Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) (voordeel 2019 € 230.781)

Casterhoven; In 2019 zijn bedragen ontvangen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft een ontvangst van € 260.781. Dit voordeel wordt voor toekomstige uitgaven toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorziening. Derhalve is deze mutaties per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met de opgenomen mutaties in de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Stationsomgeving Kesteren; Initiatiefnemer legde in het najaar van 2018 aan de gemeente een plan voor om de aangekochte deellocaties in het stationsgebied Kesteren in te vullen. We streven naar een herontwikkeling van het gebied toe maar streven naar een invulling op basis van een integrale visie waarin naast stedelijke ontwikkeling ook de aspecten openbaar vervoer en verkeer/mobiliteit betrokken zijn. Dat heeft ertoe geleid dat we gezamenlijk met de provincie en de initiatiefnemer een integrale visie hebben opgesteld. De kosten worden verhaald bij de initiatiefnemer. Hiervoor is een raming van een baat en last van € 30.000 opgenomen in 2019 (budgettair neutraal).

Onderzoek ontwikkeling Poort van Ochten; De druk op beschikbare bedrijfsgronden is de laatste tijd fors toegenomen, er zijn vrijwel geen vrije bedrijfskavels meer beschikbaar binnen Neder Betuwe. Om een gebiedsvisie en het onderzoeken van mogelijkheden voor uitbreiding van Walenhoek naar het gebied "Poort van Ochten" is een bedrag gemoeid met € 30.000 (nadeel).

f. Wonen en bouwen (voordeel 2019 € 149.500)

ODR omgevingsvergunning; De ODR voert de vergunningverlening, toezicht en handhavingswerkzaamheden uit voor de gemeente Neder Betuwe. De legesinkomsten omgevingsvergunning bedragen meer dan geraamd. Dit komt omdat er meer aanvragen worden ingediend dan verwacht. Op basis van extrapolatie wordt een overschot verwacht van € 275.000 (voordeel) over geheel 2019. Tegelijkertijd is hierdoor de inzet (en dus de kosten voor) de ODR hoger dan het vastgestelde werkprogramma ODR 2019 (zie punt d)

Huisvesting arbeidsmigranten; Voor het opstellen van beleid voor huisvesting arbeidsmigranten zijn in 2019 extra kosten gemaakt bovenop de kosten die in het plan van aanpak zijn geraamd. De meerkosten van € 30.000 (nadeel) zijn voor de inzet van een extern projectleider bij een aantal pilots, de kosten van een extern onderzoek onder arbeidsmigranten en de inzet van een extern communicatieadviseur.

Bestemmingsplan derden; Door terugloop van ruimtelijke verzoeken is er sprake van een onderschrijding. De discussie rondom de stikstofproblematiek heeft er mede toe geleid dat er minder initiatieven zijn. Tevens is er een landelijke tendens dat ook het aantal aanvragen om omgevingsvergunningen terug loopt. We verwachten een lagere legesopbrengst van € 95.500 (nadeel).

g. Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020 (nadeel in 2019 € 34.534 oplopend naar € 183.250 in 2023)

De onderhandelaars van de VNG en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over de Cao Gemeenten. De cao heeft een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De opbouw van de structurele loonsverhoging ziet er als volgt uit: per 1 oktober 2019 worden de salarissen met 3,25% verhoogd. Per 1 januari, 1 juli en 1 oktober 2020 volgt wederom een verhoging van de salarissen met 1%. De totale financiële effecten van deze nieuwe Cao, € 104.346 in 2019 oplopend naar € 441.512 in 2023, worden meerjarig verwerkt ten laste van de stelpost loonstijging. Gezien de relatief korte looptijd van deze Cao en een totale loonstijging van ruim 6% is de stelpost loonstijging 2020 in de begroting niet toereikend. Het nadeel wordt ten laste gebracht van de financiële positie en is verdeeld over de diverse programma's. Het financieel effect voor programma 3 betreft een nadeel van € 34.534 in 2019 oplopend naar een nadeel van € 183.250 in 2023.

h. Overige kleine verschillen (voordeel 2019 € 30.386 aflopend naar € 14.300 in 2023)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investerings

P3 Programma:		Fysieke Leefomgeving			
Beschikbaar gestelde investering (lopend/bedragen x 1.000)		Startjaar	Investeringsbedrag	Voortgang	
				Resultaat/tijd	Middelen
Toekomstig	Matensestraat, komgrens-Dalwagen (Dodewaard)	2019	50		
				planvorming is gereed, met bewoners nog afstemmen	
Toekomstig	Oranjestraat (Ochten)	2019	50		
				planvorming is gereed, met bewoners nog afstemmen	

Mutaties in reserves

Programma 3 Mutaties in reserves						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000)		2019	2020	2021	2022	2023
a	Storting in Reserve Bovenwijkse Voorzieningen	260.781	0	0	0	0
	Onttrekking uit Reserve Bovenwijkse Voorziening t.b.v. Reserve Kapitaallasten Bovenwijkse Voorzieningen en Fonds Ruimtelijke Investerings	-90.000	0	0	0	0
b	Onttrekking uit Reserve Fonds Ruimtelijke Investerings	-30.000	0	0	0	0
c	Storting in Reserve Kapitaallasten Bovenwijkse Voorzieningen en Fonds Ruimtelijke Investerings	90.000	0	0	0	0
d	Overige kleine verschillen	700	0	0	0	0
e	Totaal	231.481	0	0	0	0

Toelichting op de mutaties in reserves (> € 25.000)

- a. **Storting en onttrekking Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (nadeel 2019 € 260.781) Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen); Casterhoven:** In 2019 zijn bedragen ontvangen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft een ontvangst van € 260.781. Dit bedrag wordt voor toekomstige uitgaven toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorziening. Derhalve is deze mutaties per saldo budgettair neutraal.
- b. **Onttrekking uit Reserve Bovenwijkse Voorzieningen t.b.v. Reserve Kapitaallasten Bovenwijkse Voorziening en Fonds Ruimtelijke Investerings (voordeel 2019 € 90.000)**
In de reserve bovenwijkse voorziening zijn bedragen opgenomen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft een bedrag van € 90.000 voor Opwaarderen stationsgebied Opheusden, snelheidsremmende maatregelen, Kruising Fruitstraat Hoofdstraat Kesteren en Dorpsstraat Opheusden. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve Kapitaallasten ter dekking van de afschrijvingen van de investeringen. Derhalve is deze mutaties per saldo budgettair neutraal.
- c. **Onttrekking Reserve Fonds Ruimtelijke investering (voordeel 2019 € 30.000) Openbaar groen en (openlucht) recreatie;** Dorpsommetjes: In 2018 zijn bedragen ontvangen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft hier een bijdrage Dorpsommetjes 2019 van € 30.000 uit de Reserve Fonds Ruimtelijke Investerings. Derhalve is deze mutatie per saldo budgettair neutraal.
- d. **Storting in Reserve kapitaallasten Bovenwijkse voorzieningen en fonds ruimtelijke investeringen (nadeel 2019 € 90.000)**
In de reserve bovenwijkse voorziening zijn bedragen opgenomen die conform de nota Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen ter dekking dienen voor uitgaven. Het betreft een bedrag van € 90.000 voor opwaarderen stationsgebied Opheusden, snelheidsremmende maatregelen, Kruising Fruitstraat Hoofdstraat Kesteren en Dorpsstraat Opheusden. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve kapitaallasten Bovenwijkse voorzieningen en fonds ruimtelijke investeringen en dient ter dekking van de afschrijvingen van deze investeringen. Derhalve is deze mutaties per saldo budgettair neutraal
- e. **Overige kleine verschillen (nadeel 2019 € 700)**
Kleine verschillen behoeven geen toelichting

Programma 4: Economie

Missie

We streven naar economische groei door te werken aan een goed ondernemersklimaat en een goede kwaliteit van onze werklocaties. Tevens dienen onze winkelkernen vitaal te zijn door in te zetten op ontwikkeling en behoud van winkelconcentratiegebieden. We stimuleren ook economische groei via uitbreiding van verblijfs- en dagrecreatie, waarbij we de sterke kanten en mogelijkheden van de gemeente benutten. Kwaliteitsverbetering is hierbij het uitgangspunt. We ontwikkelen de mobiliteit in onze gemeente zodanig dat deze de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en leefbaarheid versterkt.

Thema's

4.4 Glasvezelverbindingen

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

100% dekkend glasvezelnetwerk

- In regionaal verband faciliteren en stimuleren aanleg van een breedbandnetwerk in het buitengebied voor inwoners in de buitengebieden.
- Wij werken in regionaal verband mee aan het proces en de afstemming met Regio Rivierenland en de overige samenwerkende gemeenten.
- *Afstemming over de informatieverstrekking aan de gemeenteraden en de inwoners en het voorbereiden van college- / raadsvoorstellen voor het besluitvormingstraject.*

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
▲		<p>Het inrichten van een nieuwe GR Breedbandnetwerk Rivierenland.</p> <p>De ambitie van Regio Rivierenland is om te komen tot een 100% dekkend breedbandnetwerk. Op 10 april 2018 is de Europese Commissie akkoord gegaan met het door Regio Rivierenland ingediende overheidsmodel, waarbij Regio Rivierenland de realisatie van een breedbandnetwerk voor de 'enkel-kopergebieden' (witte adressen) in de regio mag uitvoeren. De realisatie van een breedbandnetwerk kan worden bereikt door een gemeenschappelijke regeling (GR) te treffen waarmee een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie (UBR) wordt opgericht om een passief breedbandnetwerk te laten ontwerpen, aanleggen en onderhouden. De Europese aanbestedingsprocedure (2018/2019) heeft geen inschrijvers/marktpartij opgeleverd. De opdracht kan nu gegund worden door middel van een onderhandse aanbesteding binnen de kaders van de eerder uitgezette Europese aanbesteding. In de tweede helft van 2019 vindt er in 7 gemeenteraden in Regio Rivierenland besluitvorming plaats over de oprichting van een openbaar lichaam in de zin van de wet gemeenschappelijke regelingen.</p> <p>De op te richten Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Breedbandnetwerk Rivierenland (UBR) wordt namens de 7 deelnemende gemeenten opdrachtgever voor de externe partij, alsook eigenaar van het breedbandnetwerk. Het uitgangspunt is dat de UBR voor de realisatie van het project een lening aan gaat. De gemeenteraden worden gevraagd om conform een verdeelsleutel akkoord te gaan met een garantstelling voor deze lening.</p>

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma 4 Economie						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000) per taakveld		2019	2020	2021	2022	2023
a	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-107.336	0	0	0	0
b	Overige kleine verschillen	37.582	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal		-69.754	30.000	30.000	30.000	30.000

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Fysiek bedrijfsinfrastructuur (voordeel 2019 van € 107.336)

Grondexploitatie ABC SV; In de grondexploitatie ABC SV is opgenomen dat de ontvangsten € 107.336 ten goede komen van de Reserve ABC Laanboomgebouw.

Derhalve zijn de mutaties per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met de opgenomen mutatie in de reserve ABC Laanboomgebouw.

b. Overige kleine verschillen (nadeel 2019 € 17.582 vanaf 2020 nadeel € 30.000)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting

Investeringsen

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Programma 4 Mutaties in reserves						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000)		2019	2020	2021	2022	2023
a.	Storting in Reserve Laanboomgebouw	107.336	0	0	0	0
b.	Overige kleine verschillen	-20.000	0	0	0	0
Totaal		87.336	0	0	0	0

Toelichting op de mutaties in reserves (> € 25.000)

a. Fysieke bedrijfsinfrastructuur (nadeel 2019 € 107.336)

Grondexploitatie ABC SV; In de grondexploitatie ABC SV is opgenomen dat de ontvangsten € 107.336 ten goede komen van de Reserve ABC Laanboomgebouw.

Derhalve zijn de mutaties per saldo budgettair neutraal.

b. Kleine verschillen (voordeel € 20.000)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting.

Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatiewet

Missie

Iedereen doet mee en iedereen doet ertoe

De kracht en mogelijkheden van onze inwoners zijn de vertrekpunten bij de (her)inrichting van het sociale domein. Samen met en door de inwoners werken wij aan een samenleving waarin ruimte, begrip en aandacht is voor de verschillende identiteiten die onze gemeente rijk is. Het creëren van een klimaat van welzijn is een taak van ons allemaal.

Thema's

5.1 Zorg voor wie het echt nodig heeft en budget sociaal domein

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Zorg voor wie het echt nodig heeft.

- Afronden van de evaluatie van de kernpunten en uitvoering van de aanbevelingen (voor 1 juli 2019).
- Evalueren van de toegang naar de Zorg (planning: 2020).
- Stabiliseren van en streven naar stijgen van cliënttevredenheid in 2018 ten opzichte van 2017. (in 2019 wordt over 2018 gemeten.)
- Vormgeven van ontwikkeltafels in het kader van de inkoop Wmo en Jeugd. In deze ontwikkeltafels wordt samen met de zorgaanbieders vorm gegeven aan de innovatie in het sociaal domein.
- Opzetten monitoring van de effecten van zorg, ondersteuning en preventieve maatregelen en daartoe een plan van aanpak opstellen voor een brede uitrol voor 2020 en volgende jaren.
- Onderzoek doen naar de mogelijkheid van zorg op afstand (internet gebaseerde oplossingen). (planning: 2020).
- Bundelen en integraal aanpakken van zorg en ondersteuning voor ouderen en dit meenemen in de actualisatie van het uitvoeringsplan Wmo en Jeugd (planning: 2^e/3^e kwartaal 2019).
- Uitvoeringsplan om te komen tot een financieel evenwicht waarbij het streven is om jaarlijks een overschot binnen het sociaal domein/programma 5 te realiseren van € 100.000 tot € 250.000. (Eindrapportage: planning 1 maart 2019).

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
	▲	De eindrapportage om te komen tot een financieel evenwicht is in mei opgeleverd aan de raad middels een raadsinformatiebrief en presentatie. In de eindrapportage werd verwacht dat het financieel evenwicht zou worden bereikt in 2021. Op basis van recente prognoses blijkt dat de uitgaven op het Sociaal Domein nog verder zullen oplopen en ook deze doelstelling niet zal worden gehaald. De raad zal nog vóór de begrotingsbehandeling middels een raadsinformatiebrief nader worden geïnformeerd over te nemen maatregelen.

5.5 Armoedebeleid en schuldhulpverlening

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Armoede neemt af.

- Uitvoering geven aan de beleidsregels bijzondere bijstand 2018.
- Bestrijden van kinderarmoede door het aanbieden van het zogenoemde kindpakket. Het streven is om circa 545 voorzieningen te verstrekken, waarbij het mogelijk is dat één kind gebruik maakt van een combinatie van voorzieningen.
- Uitvoering geven aan het beleidsplan schuldhulpverlening door onder meer het deelnemen aan de coöperatie Financieel Fit Rivierenland en daarmee de samenwerking tussen alle partijen te vergroten op het gebied van schulden en vroegsignalering.

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
	▲	Het kindpakket is in juni 2018 geïntroduceerd. De ervaring uit de eerste anderhalf jaar was positief. Wel zijn de Klijnsnamiddelen die het rijk verstrekt, niet toereikend voor het verstrekken van het beoogde aantal voorzieningen. Een beperkte bijstelling van het totale budget voor Armoedebeleid bleek noodzakelijk om het beoogde voorzieningenniveau en bereik structureel mogelijk te maken. Dit is bij de herijking van het budget 3D meegenomen.

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Wmo, Jeugd en Participatiewet						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000)		2019	2020	2021	2022	2023
a.	Begeleide participatie	-180.000	0	0	0	0
b.	Maatwerkvoorzieningen 18-	180.000	0	0	0	0
c.	Effecten Meicirculaire 2019	1.318.219	0	0	0	0
d.	Effecten Septembercirculaire 2019	-2.801	-48.896	-11.513	-9.641	-11.222
e.	Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020	1.751	83.634	136.417	136.417	136.417
e.	Overige kleine verschillen	-1.010				
Totaal		1.316.159	34.738	124.904	126.776	125.195

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Begeleide participatie (voordeel 2019 € 180.000)

Werkzaam; De gemeentelijke bijdrage 2019 aan de Werkzaam zal naar verwachting lager zijn en is in deze rapportage verwerkt. Het betreft een incidenteel voordeel van € 180.000, waarover u eerder al bent geïnformeerd (Z/19/062951 /RAAD/19/02611) inzake de jaarstukken 2018 van de werkzaam. Dit voordeel dient u in relatie te zien met het nadeel opgenomen onder taakveld Maatwerkvoorzieningen 18-, conform het gestelde beleid dat de middelen binnen programma 5 (3D) beschikbaar blijven voor de 3D.

b. Maatwerkvoorzieningen 18- (nadeel 2019 € 180.000)

Werkzaam; Betreft de ophoging van de post onvoorzien binnen het sociaal domein voor het jaar 2019 en komt voort uit het beleid dat de middelen binnen programma 5 (3D) beschikbaar blijven voor de 3D. Dit nadeel van € 180.000 dient u in relatie te zien met het voordeel vermeld onder taakveld Begeleide participatie.

c. Effecten Meicirculaire 2019 (nadeel 2019 € 1.318.219).

Over de uitkomsten van de meicirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de bijlage in de kadernota 2020. Het nadelig effect van € 1.318.219 in 2019 dient u dan ook in relatie te zien met het opgenomen voordelig effect onder de Algemene Dekkingsmiddelen. Het structurele effect is verwerkt in de begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023.

d. Effecten Septembercirculaire 2019 (voordeel 2019 € 2.801 oplopend naar een voordeel van € 11.222 in 2023).

Septembercirculaire 2019; Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief (Z/19/65647 UIT/122108). De bijstelling van de budgetten Sociaal Domein 2019, en verdere jaren, hebben gedeeltelijk effect op diverse taakveld binnen programma 5. De voordelen dient u dan ook in relatie te zien met het opgenomen effect onder de Algemene Dekkingsmiddelen.

e. Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020 (nadeel in 2019 € 1.751 oplopend naar € 136.417 in 2023)

De onderhandelaars van de VNG en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over de Cao Gemeenten. De cao heeft een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De opbouw van de structurele loonsverhoging ziet er als volgt uit: per 1 oktober 2019 worden de salarissen met 3,25% verhoogd. Per 1 januari, 1 juli en 1 oktober 2020 volgt wederom een verhoging van de salarissen met 1%. De totale financiële effecten van deze nieuwe Cao, € 104.346 in 2019 oplopend naar € 441.512 in 2023, worden meerjarig verwerkt in de begroting ten laste van de stelpost loonstijging. Gezien de relatief korte looptijd van deze Cao en een totale loonstijging van ruim 6% is de stelpost loonstijging 2020 in de begroting niet toereikend. Het nadeel wordt ten laste gebracht van de financiële positie en is verdeeld over de diverse programma's. Het financieel effect voor programma 5 betreft een nadeel van € 1.751 in 2019 oplopend naar een nadeel van € 136.417 in 2023.

f. Overige kleine verschillen (voordeel 2019 € 1.010).

Kleine verschillen behoeven geen toelichting.

Investerings

Geen afwijkende ontwikkelingen

Mutaties in reserves

Geen mutaties

Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn

Missie

Iedereen moet zich kunnen ontplooiën en welbevinden

De wijze waarop jonge inwoners zich ontplooiën is voor ieder kind en iedere jongere verschillend. Onze ambitie is om voor deze jonge inwoners randvoorwaarden te creëren, waarbinnen zij zich optimaal kunnen ontwikkelen op hun weg naar volwassenheid. Opleiding, vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling, zorg en ondersteuning zijn daarbij van groot belang. De kernen blijven levende gemeenschappen, waar mensen elkaar op allerlei manieren ontmoeten en bijstaan. Investeren in onderwijs, sport en cultuur dragen bij aan de sociale cohesie binnen de dorpen. Dit moet ertoe leiden dat de inwoners zich thuis (blijven) voelen in de (kernen van de) gemeente.

Thema's

6.1 Leefbaarheid

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Een doelmatig accommodatiebeleid dat aansluit op de behoeften van inwoners en maatschappelijke partijen. Accommodaties moeten zelfvoorzienend zijn.

- Opstellen van een plan van aanpak integraal accommodatiebeleid als onderdeel van een aanpak leefbaarheid en burgerparticipatie vanuit het proces om te komen tot een omgevingsvisie. (Zie ook programma 3 Fysieke leefomgeving)
- Uitwerken accommodatiebeleid Dodewaard/herontwikkeling De Eng; een bewonersinitiatief dat uitmondt in de combinatie van sporthal met aanbouw van dorps huis (planning: eerste kwartaal 2019).
- In overleg met de dorps huisbesturen het toekomstbestendig maken van de dorps huizen door:
 - ondersteuning van de besturen bij hun exploitatie met advies, kennisuitwisseling en samenwerking onderling;
 - in de subsidie voor de dorps huizen voorwaarden op te nemen voor het waarborgen van dorps huizen als de plek van samenkomst en het verenigingsleven in het dorp;

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
	▲	<p>Het integraal accommodatiebeleid wordt betrokken bij de omgevingsvisie. Volstaan wordt met een plan van aanpak rond de sociale aspecten. Dit plan wordt opgesteld en uitgevoerd rondom de rol van dorps huizen voor 2 kernen. Aanleiding en input daarvoor blijft de opbrengst van de ansichtkaartenactie (Omgevingsvisie). De start wordt opgeschoven naar 2020.</p> <p>Vanaf september start de werkgroep MFA Dodewaard met een hernieuwde oriëntatie op een dorps huis of MFA. Dit traject begint met het uitwerken van een inhoudelijk plan/visie op een nieuw multifunctioneel centrum voor Dodewaard. Het door de werkgroep ingediende plan m.b.t. een multifunctionele accommodatie voldoet niet aan de gestelde uitgangspunten van de gemeente. In overleg met de werkgroep zullen alternatieven in beeld worden gebracht. Zie ook de raadsbrief van 29 oktober jl..</p>

6.2 Huisvestingsplan scholen

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij onze kinderen.

- Opstellen Integraal Huisvestingsplan Scholen (IHP) op basis van de geformuleerde uitgangspunten (raad 28 juni 2018). Planning besluitvorming: eerste kwartaal 2019.
- Besluitvorming over uitbreiding/(ver)nieuwbouw Hervormde School op basis van de uitkomsten van het IHP. Planning: eerste kwartaal 2019.
- Besluitvorming over de huisvestingssituatie van De Bellefleur te Dodewaard op basis van de uitkomsten van het IHP. Planning: eerste kwartaal 2019.

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
		Besluitvorming IHP heeft plaatsgevonden in mei 2019. Vervolgstep is het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek gericht op Kesteren en Dodewaard en het opstellen van het uitvoeringsplan inclusief een financieel voorstel. Afhankelijk van het uitvoeringsplan is het mogelijk, dat de huidige beschikbare middelen niet meer toereikend zijn in 2020. Alle huisvestingsmaatregelen (inclusief uitbreiding/(ver)nieuwbouw Hervormde School) worden integraal meegenomen in het uitvoeringsplan IHP. Besluitvorming staat gepland voor in het derde kwartaal 2020.

6.3 Subsidies

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Kernactiviteiten van verenigingen en maatschappelijke organisatie dienen zelfvoorzienend te zijn.

- Flexibiliteit bij het subsidie-instrument: uitvoering bestaand beleid met meer inzet op resultaten en daarbij gericht op afschaffen van structurele subsidies.
Toelichting:
Wij delen echter ook de zorgen of verenigingen voldoende in staat zijn hun bestaande rol te vervullen en daarmee mogelijk ook niet in staat zijn om nieuwe doelgroepen te bereiken en/of actieve samenwerking kunnen zoeken met andere verenigingen. Het coalitieakkoord heeft daarvoor nieuwe ambities gesteld. In overleg met verenigingen verkennen wat zij nodig hebben en op basis daarvan met voorstellen komen voor de invulling van het coalitieakkoord (stimulering maatschappelijk rendement, aanpassing subsidiebeleid, opstellen sport- en beweegvisie e.d.)
- Dereguleren/vereenvoudigen van aanvraagprocedure en afhandeling van subsidies. (planning: eerste fase: aanvraagformulier [tweede kwartaal 2018] en tweede fase: harmoniseren bestaande beleidsregels [eerste kwartaal 2019]);

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
▲		Afschaffen van subsidies is ter her overweging. De gewenste uitvoering door organisaties, waarvoor subsidie wordt gegeven, kan structureel zijn. Het harmoniseren van de beleidsregels staat gepland voor het 3 ^e kwartaal 2019 en zullen vanaf het subsidiejaar 2020 gelden.

6.4 Sport en beweeg voorzieningen

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Afname Sociaal Economische Gezondheidsverschillen en bevorderen sociale omgang.

- Instellen projectsubsidies voor:
 - Onderlinge samenwerking van verenigingen door middel van het opstellen van beleidskaders; Planning tweede /derde kwartaal 2019. Inwerkingtreding vanaf 2020.
 - specifieke SEGV-doelen (scholing/meedoen) op basis van de dorpsprofielen.

Minder zorgverlening door effectieve preventie

- Deelnemen aan en uitvoeren van het project Jongeren op gezond gewichten en daartoe een uitvoeringsplan opstellen (planning eind 2018/eerste kwartaal 2019).

Langetermijnvisie ontwikkelen met betrekking tot sport en bewegen.

- Opstellen plan van aanpak langetermijnvisie sport- en beweegvoorzieningen die wederzijds inzicht verschaft in waar de gemeente nog wel en niet meer verantwoordelijk voor is op het gebied van bewegen en sport(accommodaties). Daarbij worden het landelijke sportakkoord en de harmonisatie van de huurtarieven/onderhoudsbijdrage (nieuwe subsidiesystematiek) betrokken.
- Continueren en uitbreiden van de inzet van buurtsportcoaches
- Begeleiding sportclubs bij subsidieaanvraag uit bovenregionale fondsen in samenwerking met de sportkoepel in het kader van Open Sportclub of Vitaal Sportpark.
- Ondersteuning accommodaties sportclubs door garant te staan voor leningen en door het verstrekken van SVn duurzaamheidsleningen.

Sportverenigingen beschikken over voldoende velden, zodat leden kunnen trainen c.q. bewegen en kunnen deelnemen aan de voetbal- en/of korfbalcompetitie

- Inventariseren welke scenario's mogelijk zijn voor een gewenste aanpassing of gedeeltelijke herinrichting van het sportpark in Kesteren in overleg met de voetbalvereniging en de korfbalvereniging voor het oplossen van het capaciteitsprobleem bij VV Kesteren. Planning besluitvorming eerste kwartaal 2019.

Resultaat/tijd	Middelen	Toelichting
		In oktober start de studie naar mogelijkheden om op sportpark De Leede een herschikking te maken voor het vergroten van de veldcapaciteit. Een prognose met onderbouwing tot 2035 heeft aangetoond dat VV Kesteren groeit in ledental en daarmee in de veldbehoefte. Dit rapport is voor het college leidraad om samen met de gebruikers een studie naar capaciteitsvergroting op het sportpark te starten. Bij het opstellen van de omgevingsvisie zal ook de ruimtebehoefte van buitensportaccommodaties worden betrokken, om daarmee kansen te creëren voor een gemeente-brede integrale meerjarenvisie.

Overige Ontwikkelingen

Vanaf 2019 is de nieuwe subsidieregeling Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) actief. Vanaf dit jaar is er voor gemeenten geen recht meer op aftrek van btw voor investeringen en activiteiten en de SPUK regeling is ingericht als tegemoetkoming voor deze nieuwe kostenpost. Het betreft een subsidie van 17,5% over uitgaven inclusief btw. Ofschoon de insteek van het rijk is dat gemeenten 100% gecompenseerd zouden worden, is er de voorlopige beschikking (september 2019), dat elke gemeente een compensatie van 81,7% van de ingediende aanvraag ontvangt.

Daarmee is er helaas geen budgettair neutrale uitwerking, zoals algemeen was verwacht. Zoals het er nu naar uit gaat zien, ontstaat er een financieel nadeel van maximaal € 45.365 voor 2019. De definitieve verantwoording dient uiterlijk juli 2020 (gebaseerd op de jaarstukken 2019) verstrekt te worden, met een definitieve beschikking in januari 2021.

Verbonden Partijen

Geen.

Wat mag het kosten?

Programma 6 Onderwijs, Sport en Welzijn					
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000) per taakveld	2019	2020	2021	2022	2023
a. Overige kleine verschillen	-31.105	-8.775	-8.788	-8.789	-8.770
Totaal	-31.105	-8.775	-8.788	-8.789	-8.770

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

- a. Overige kleine verschillen (voordeel 2019 € 31.105 aflopend naar een voordeel van € 8.770 in 2023).**

Kleine verschillen behoeven geen toelichting.

Investerings

P6 Programma:		Onderwijs, Sport en Welzijn			
Beschikbaar gestelde investering (lopend/toekomstig)		Startjaar	Investerings- bedrag	Voortgang	
bedragen x 1.000				Resultaat /tijd	Middelen
Lopend	Renovatie sportvelden 2016-2025	2016	414	▲	
Lopend	Inv Zonnepaneel Biezenwei	2018	127	▲	
Lopend	INV Zonnepaneel Echteld	2018	10	▲	
Lopend	INV Zonnepaneel gymzaal Kesteren	2018	22	▲	
				Toelichting: Eerst toplaag van dak vervangen alvorens zonnepanelen geplaatst kunnen worden	
Lopend	INV Zonnepaneel Sportzaal De Linie	2018	17	▲	
Lopend	INV Lucht/water warmtepomp De Eng	2018	73		
				Toelichting: Middels de raadinformatiebrief "stand van zaken voortgang warmtepompen sporthal De Leede" (Z/19/060982/UIT/19/122223) bent u geïnformeerd over problematiek inzake de duurzaamheidsinvesteringen voor de warmtepompen voor de verschillende sporthallen. Het financiële effect op de kaptaallasten door de vrijval van de investeringsbudgetten is in deze rapportage verwerkt alsmede de kapitaallasten van de nieuwe investering voor sporthal de Linie, onder de kleine verschillen.	
Lopend	INV Lucht/water warmtepomp De Biezenwei	2008	133		
				Toelichting: zie toelichting INV/warmtepomp De Eng	
Lopend	INV Lucht/water warmtepomp Gymzaal Kesteren	2018	36		
				Toelichting: zie toelichting INV/warmtepomp De Eng	
Lopend	INV Lucht/water warmtepomp Sportzaal De Linie	2018	75		
				Toelichting: zie toelichting INV/warmtepomp De Eng	
Lopend	Renovatie de Snellenburg 2018-2020	2018	150	▲	▲

Mutaties in reserves

Geen mutaties in reserves

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien

Algemeen

Onderdeel algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB) en onvoorzien is qua opbouw afwijkend ten opzichte van die van de beleidsprogramma's, maar telt financieel wel mee voor de begroting. Eerst worden de lasten en baten weergegeven en daarna volgt de toelichting op de diverse taakvelden.

Algemene dekkingsmiddelen

De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de rioolheffing waar ontvangsten en uitgaven direct aan elkaar zijn gekoppeld, of specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid.

De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- de algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- beleggingen, deelnemingen en financieringsfunctie;
- verhuur en diensten van derden (het beheer van activa die voor de openbare dienst bestemd zijn).

Deze inkomsten zijn vrij besteedbaar en derhalve niet rechtstreeks aan een programma toe te rekenen.

Thema's

Geen afwijkende beleidsontwikkelingen.

Verbonden Partijen

Geen afwijkende ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien					
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000)	2019	2020	2021	2022	2023
a. Overhead	-258.713	140.602	143.443	130.132	130.132
b. Treasury	25.760	0	0		0
c. Belasting overig	-23.000	0	0		0
d. Algemene Uitkering (Meicirculaire)	-1.293.051	0	0		0
Algemene Uitkering (Septembercirculaire)	-178.544	-436.290	-667.823	-954.608	-898.635
e. Overige baten en lasten	89.508	0	0		0
f. Overige kleine verschillen	21.340	79.121	85.274	89.250	93.203
Totaal	-1.616.700	-216.567	-439.106	-735.226	-675.300

Hieronder een toelichting op de grootste afwijkingen per taakveld. De financiële gevolgen van de mutaties op dit programma zijn in een begrotingswijziging verwerkt (verschillen groter dan € 25.000).

a. Overhead (voordeel in 2019 € 258.713, nadeel 2020 € 140.602 aflopend naar een nadeel € 130.132 in 2023).

Effecten uitwerking Cao Gemeenten 2019-2020:

De onderhandelaars van de VNG en de vakbonden hebben een akkoord bereikt over de Cao Gemeenten. De cao heeft een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. De opbouw van de structurele loonsverhoging ziet er als volgt uit: per 1 oktober 2019 worden de salarissen met 3,25% verhoogd. Per 1 januari, 1 juli en 1 oktober 2020 volgt wederom een verhoging van de salarissen met 1%..

De financiële effecten van deze nieuwe Cao, € 104.346 in 2019 oplopend naar € 441.512 in 2023, worden meerjarig verwerkt in de begroting ten laste van de stelpost loonstijging. Gezien de relatief korte looptijd van deze Cao en een totale loonstijging van ruim 6% is de stelpost loonstijging in de begroting niet toereikend. Het effect voor de algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien bedraagt voor 2019 een nadeel van € 63.585 oplopend naar € 89.178 in 2023 en is ten laste gebracht van de financiële positie.

Deze verhoging dient u in relatie te zien met de direct toe te wijzen salarislasten voor Programma 1, Programma 3 en Programma 5, met in totaliteit een nadelig effect van € 40.761 voor 2019 oplopend naar € 352.334 in 2023.

APPA:

Op basis van recente informatie inzake een voormalig wethouder is er een positieve ontwikkeling ontstaan. Uit declaraties van de afgelopen periode is vastgesteld dat de betreffende wethouder inmiddels werkzaamheden verricht waardoor er geen APPA-uitkering meer van toepassing is vanaf juni 2019. Per

saldo betekent dit in 2019 een voordeel van € 49.430, in 2020 een voordeel van € 19.263 en in 2021 een nadeel van € 1.268.

Verbetering werkwijze financiële functie;

In 2019 is er budget beschikbaar gesteld voor verbetering van de financiële functie binnen onze ambtelijke organisatie. Het betreft kosten voor het invullen van vacatures, mobiliteit en taakverrijking van medewerkers en het oplossen van systeemtechnische problemen. Op basis van het beschikbaar gestelde budget is er per saldo voor 2019 een voordeel van € 118.508, in 2020 een nadeel van € 45.364, in 2021 een nadeel van € 48.117 en in 2022 een nadeel van € 32.114.

ICT; Vanaf dit jaar zijn de effecten van de gezamenlijke aanbestedingen geïnitieerd door VNG Realisatie merkbaar. Vanwege de schaalgrote van de aanbestedingen (ruim 200 deelnemers per aanbesteding) zijn er aanzienlijke besparingen gerealiseerd op de structurele kosten van vaste en mobiele telefonie. Daarnaast zijn de effecten zichtbaar van digitaal werken. Dit levert een totale structurele voordeel op van € 31.160.

I&A programmagids; In de I&A programmagids zijn ICT-projecten opgenomen. Als gevolg van een aantal langdurig ziektegevallen is een deel van de projecten niet uitgevoerd. Om deze projecten alsnog in 2020 te kunnen uitvoeren dient het budget beschikbaar te blijven in 2020. Dit betekent dat er een bedrag van € 123.200 in 2019 (voordeel) wordt overgeboekt naar 2020 (nadeel). Dit dient u in relatie te zien met de opgenomen mutaties in de reserve onder programma 7.

Septembercirculaire 2019; Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief (Z/19/65647 UIT/122108). De bijstelling van de stelpost loonstijging heeft van 2020 een structureel nadelig effect van € 40.000 op dit taakveld. Het nadeel dient in relatie te zien met het opgenomen voordelig effect onder taakveld Algemene uitkering Septembercirculaire.

b. Treasury (nadeel 2019 € 25.760).

De gemeente Neder-Betuwe heeft aandelen van de Watermaatschappij Vitens in haar bezit. In de begroting is structureel rekening gehouden met een dividend opbrengst van 2,50 per aandeel. In werkelijkheid is er een dividenduitkering ontvangen van € 0,90 per aandeel (2018). Resulteert in een nadeel van € 25.760 voor 2019. Gebaseerd is op de dividendontvangsten van de afgelopen 5 jaar gaan we er voornamelijk van uit van een incidentele afwijking.

c. Belasting overige (voordeel 2019 € 23.000)

Conform de BBV (Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten) heeft er een individuele beoordeling plaatsgevonden van de dubieuze debiteuren belastingen, privaatrechtelijke en publiekrechtelijke vorderingen. Op basis van deze beoordeling kan de voorziening dubieuze debiteuren worden verlaagd met € 23.000. De beoordeling van de debiteuren Werk & Inkomen geschiedt bij de jaarrekening 2019.

d. Algemene uitkering (voordeel 2019 € 1.471.595 aflopend naar een voordeel van € 898.635 in 2023).

Meicirculaire 2019; Over de uitkomsten van de meicirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de bijlage in de kadernota 2020. Het voordeel van € 1.293.051 dient u dan ook in relatie te zien met de bijstelling van de budgetten Sociaal Domein 2019 benoemd onder programma 5 (€ 1.318.219) en de kleine verschillen onder programma 1. Het structurele effect is verwerkt in de begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023.

Septembercirculaire 2019; Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief (Z/19/65647 UIT/122108). Het voordeel van € 178.544 in 2019 oplopend naar € 898.635 in 2023 dient u in relatie te zien met het opgenomen effect onder Programma 5, Algemene Dekkingsmiddelen en kleine verschillen programma 1 en 6.

e. Overige baten en lasten (nadeel 2019 € 89.508).

Onvoorzien; In de begroting is een stelpost onvoorziene uitgaven aanwezig. De verwachting is dat er geen beroep meer gedaan wordt op het resterende budget. Dit betreft een voordeel van € 105.876 voor 2019.

Budget IBP; Bij de maartcirculaire 2018 is een meerjarige stelpost interbestuurlijk programma (IBP) opgenomen in de begroting voor doelen die uit het interbestuurlijk programma komen. Voor 2019 wordt er naar verwachting geen beroep meer gedaan op het resterende bedrag. Het resterende budget IBP valt vrij. Dit betreft een voordeel voor 2019 van € 95.000.

Meicirculaire 2019; Over de uitkomsten van de meicirculaire 2019 bent u reeds geïnformeerd middels de bijlage in de kadernota 2020. Het terugdraaien van de stelpost BTW-compensatiefonds, zoals benoemd in de meicirculaire 2019 wordt in deze rapportage verwerkt en heeft een incidenteel nadelig effect van € 290.384 voor 2019. Het structurele effect is verwerkt in de begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023.

f. Overige kleine verschillen (nadeel 2019 € 21.002 oplopend naar € 51.000 in 2022)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting.

Investerings

Geen bijzonderheden

Bestedingen ten laste van het budget onvoorziene uitgaven

In de begroting 2019 is een budget onvoorzien opgenomen ter hoogte van € 186.184. Hieronder ziet u een overzicht van de aanspraak die gemaakt is op het budget onvoorzien. Momenteel resteert er nog een bedrag van € 24.838.

Bestedingen en verloop van het budget onvoorziene uitgaven:				
	Begroting 2019 voor wijziging	Begroting 2019 na wijziging	Besteed budget	Restant budget
Budget 2019	-186.184	-186.184	161.346	-24.838
Programma:	Begrotingsw. in raadsvergadering d.d.		Bedrag:	Onderwerp:
	1e berap 2019		27.000	Raadszaal discussiesyteem
	1e berap 2019		5.350	Grenswijziging DOD/OPH
	1e berap 2019		23.120	Inhuur AVG
	3e berap 2019		105.876	Gedeeltelijke vrijval van het restant budget
		Totaal:	161.346	

Mutaties in reserves

Toelichting op de mutaties in reserves (> € 25.000)

Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien mutaties in reserves						
Mutaties grootste afwijkingen (> € 25.000)		2019	2020	2021	2022	2023
a.	Storting en onttrekking Algemene Reserve (doorschuiven van 2019 naar 2020))	193.200	-193.200	0	0	0
b.	Storting en onttrekking Algemene Reserve (van begrotingjaar 2020 naar 2019)	-100.000	100.000	0	0	0
c.	kleine verschillen (doorschuiven budgetten 2019 naar 2020)	-10.000	10.000	0	0	0
Totaal		83.200	-83.200	0	0	0

a. Storting en onttrekking Algemene Reserve (doorschuiven budgetten van 2019 naar 2020) Milieubeheer;

Warmtetransitie: Voor dit jaar is een grote uitgave begroot voor uitbesteding van een planonderzoek "Warmtetransitie". De prioriteit voor het duurzaamheidsprogramma is voor 2019 na bestuurlijke afstemming gelegd op de Energietransitie. Daardoor heeft dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag € 30.000 over te boeken naar 2020. Het doorschuiven werkt per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met het voordeel opgenomen onder programma 3, taakveld milieubeheer.

Energietransitie: Door vertraging in de projecten resteert een bedrag van € 40.000. In 2019 was het de bedoeling om het bedrijfsleven te verbinden aan de energietransitie. De geagendeerde projecten zijn nog onvoldoende in uitvoering gebracht mede door enkele personeelsontwikkelingen zowel intern als bij de externe partijen. Het is de bedoeling om deze projecten alsnog in 2020 aan te pakken. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag over te boeken naar 2020. Het doorschuiven werkt per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met het voordeel opgenomen onder programma 3, milieubeheer.

I&A programmagids

In de I&A programmagids zijn ICT-projecten opgenomen. Als gevolg van een aantal langdurig ziektegevallen is een deel van de projecten in 2019 niet uitgevoerd. Om deze projecten alsnog in 2020 te kunnen uitvoeren dient het budget beschikbaar te blijven. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 123.200 over te boeken naar 2020. Het doorschuiven is budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met het voordeel benoemd onder de 3W-vraag (Wat mag het kosten) benoemd bij de algemene dekkingsmiddelen, taakveld overhead.

b. Storting en onttrekking Algemene Reserve (overhevelen budgetten van 2020 naar 2019)

Verkeer en vervoer; Principebesluit tracé rondweg Opheusden: In de kadernota 2020-2023 is voor de rondweg Opheusden een budget beschikbaar gesteld. Bij de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 wordt een besluit genomen of het budget definitief beschikbaar komt. Vooruitlopend op dit besluit moet er dekking komen voor de in 2019 gemaakte kosten en nog te maken kosten. Wij stellen voor om in 2019 een budget van € 100.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag ten laste te brengen van de algemene reserve. Hier tegenover staat dat het budget dat bij begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 beschikbaar wordt gesteld hiermee verlaagd kan worden. Ook wordt in 2020 de geraamde onttrekking uit de algemene reserve met € 100.000 verlaagd. De financiële consequenties worden in deze bestuursrapportage verwerkt. Deze overheveling werkt per saldo budgettair neutraal en dient u in relatie te zien met het nadeel opgenomen onder programma 3, taakveld verkeer vervoer.

c. Kleine verschillen (voordeel in 2019 € 10.000, nadeel 2020 € 10.000)

Kleine verschillen behoeven geen toelichting

VOORTGANG REALISATIE PARAGRAFEN

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 4: Financiering

Paragraaf 5: Verbonden Partijen

Paragraaf 6: Grondbeleid

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

Geen afwijkende ontwikkelingen in de paragrafen

TOTAALOVERZICHT VAN FINANCIËLE AFWIJKINGEN PER PROGRAMMA

Mutaties op programmaniveau			2019	2020	2021	2022	2023
Programma	1	Bestuur en Dienstverlening	50.499	11.528	49.979	50.135	50.352
Programma	2	Openbare Orde en Veiligheid	0	0	0	0	0
Programma	3	Fysieke Leefomgeving	-87.133	121.460	179.950	179.950	179.950
Programma	4	Economie	-69.754	30.000	30.000	30.000	30.000
Programma	5	WMO, Jeugd en participatie	1.316.159	34.738	124.904	126.776	125.195
Programma	6	Onderwijs, Sport en Welzijn	-31.105	-8.775	-8.788	-8.789	-8.770
Programma	7	Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien	-1.616.700	-216.567	-439.105	-735.225	-675.300
Programma	R	Mutaties Reserves	402.017	-83.200	0	0	0
Doorwerking Derde Bestuursrapportage 2019			-36.017	-110.816	-63.060	-357.153	-298.573

BESLUITVORMING

De raad van de gemeente Neder-Betuwe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten;

B E S L U I T:

1. De derde bestuursrapportage 2019 van de gemeente Neder-Betuwe voor kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met de in deze bestuursrapportage 2019 opgenomen begrotingswijziging.
3. In te stemmen met een nieuw te vormen reserve in 2019 Reserve kapitaallasten Bovenwijkse voorzieningen en Fonds Ruimtelijke Investerings.
4. In te stemmen met de mutaties in de reserves van € 402.017 in 2019 en € 83.200 in 2020.
5. In te stemmen met een investeringsbudget ter hoogte van € 37.000 voor Sporthal De Linie.
6. In stemmen met de verhoging van het duurzaamheidsinvesteringsbudget voor sporthal De Leede (€ 52.500) tlv het investeringsbudget De Eng en De Biezewei.
7. In te stemmen met de vrijvallen van de restant voor de duurzaamheidsinvesteringsbudgetten van de sporthallen De Eng, De Biezewei, Sporthal de Linie en Gymzaal Kesteren.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 12 december 2019
de griffier, de voorzitter

E. van der Neut

A.J. Kottelenberg

BIJLAGE

1: Begrotingswijziging

BEGROTINGSWIJZIGING						
Gemeente Neder-Betuwe		Provincie Gelderland		begrotingsjaar		2019 nr. 16
De raad van de gemeente Neder-Betuwe besluit de begroting van baten en lasten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt:						
Programma	Omschrijving programma	LASTEN		BATEN		
		Bedrag van de nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	Bedrag van de nieuwe of verhoging van de bestaande raming	verlaging van de bestaande raming	
I. Wijziging van de ramingen van het dienstjaar						
P1	Bestuur en Dienstverlening	50.499				
P2	Openbare Orde en Veiligheid					
P3	Fysieke Leefomgeving			87.133		
P4	Economie			69.754		
P5	WMO, Jeugd en Participatie	1.316.159				
P6	Onderwijs, Sport en Welzijn			31.105		
P7	Algemene dekkingsmiddelen			1.616.700		
R	Mutaties reserves	402.017				
	Saldo van rekening	36.016				
	Totalen	1.804.691	0	1.804.691	0	
Volgnummer	Categorie	Omschrijving	verhoging van het beschikbaar gestelde krediet	verlaging van het beschikbaar gestelde krediet	verhoging van de te verwachten baten	verlaging van de te verwachten baten
II. Investerings/Balansmutaties						
290001		Toevoeging Algemene reserve (overhevelen van budgetten)			83.200	
290011		Toevoeging Reserve Bovenwijkse voorzieningen			163.481	
290049		Toevoeging Reserve Kapitaallasten en Bovenwijkse voorzieningen en Fonds Ruimtelijke Investerings			90.000	
290046		Onttrekking Reserve Fonds Ruimtelijke Investerings				22.000
290048		Toevoeging Reserve Laanboomgebouw			87.336	
291008		Toevoeging Voorziening wegen en kunstwerken			50.000	
291043		Onttrekking Voorziening Riolering				41.668
104020/22/24/25		Vrijval Duurzaamheids investeringen sportaccommodaties		342.402		
104041		Verhoging duurzaamheids investering De Leede	52.500			
104042		Investeringskrediet duurzame warmte- en koeloplossing De Linie	37.000			
Toelichting op de begrotingswijziging						
3e Bestuursrapportage 2019						

2: Stand van zaken bezuinigingen

Overzicht stand van zaken Bezuinigingen Programma 6					
omschrijving	2019	2020	2021	2022	stand van zaken
Sport(accommodaties) **					
> bijstelling aan voorziening De Eng	5.000	5.000	5.000	5.000	2019 is ingetrokken / vanaf 2020 nog niet gerealiseerd.
> bijstelling onderhoud(subsidies) buitensport	0	0	0	0	
> Bijstelling Gas & Electra Binnensport	38.800	38.800	38.800	38.800	gerealiseerd
> Binnensport 100% energie neutraal	40.000	40.000	40.000	40.000	gerealiseerd
> herbestemmen/Verkleinen De Eng	53.500	53.500	53.500	53.500	2019 is ingetrokken / vanaf 2020 nog niet gerealiseerd.
> extra (commerciële) verhuur	16.500	16.500	16.500	16.500	gerealiseerd
> privatisering/Fusie	0	0	0	0	gerealiseerd
> extra bezuiniging op sport	30.000	30.000	30.000	30.000	gerealiseerd
> resultaat werkgroepen	50.000	50.000	50.000	50.000	gerealiseerd
totale bezuinigingsopdracht SP	233.800	233.800	233.800	233.800	
waarvan gerealiseerd/Ingetrokken SP	233.800	175.300	175.300	175.300	
waarvan (nog) niet gerealiseerd SP	0	58.500	58.500	58.500	

** Sport (accommodaties) Nadere inzichten hebben geleid tot een aanpassing van de oorspronkelijke bezuinigingslijst. Zie advies Z/16/41.196 INT/75269